

Tal dia
com
avui fa...

1 any **Malgrat la querella pel 9-N, la vida continua.** La vicepresidenta Joana Ortega diu que se sent tranquil·la i acompanyada i sense sentiment d'haver desobeït.

10 anys **Una rebaixa fiscal aigualida.** El govern espanyol anuncia que retallarà algunes deduccions per compensar la reducció de l'impost de societats.

20 anys **La venda de Sarrià.** La junta d'accionistes de l'Espanyol ratifica la requalificació dels terrenys que conformen l'històric camp de Sarrià per reduir el deute acumulat.

Daixonses i dallonses

Ramon Solsona

Dones de tartera

He tingut el goig de participar en la commemoració del 30è aniversari de *Pedra de tartera*, la novel·la de Maria Barbal que continua fent camí a casa nostra i pel món gràcies a les traduccions en més d'una dotzena d'idiomes. He rellegit el llibre en la versió reescrita per l'autora que s'acaba de publicar i m'he deixat dur per la força de la història i pel llenguatge bellament cisellat de Maria Barbal. Estil contingut, concisió extrema, pinzellades exactes, imatges d'una gran potència visual i conceptual, el silenci encapsulat en poques paraules, sentiments expressats i reprimits alhora a cada plana. La guerra i la dictadura trenquen la vida de la Conxa, la protagonista de *Pedra de tartera* en unes pàgines memorables. Però el seu

Existeixen, sí, però cada vegada són menys submises i menys callades

patiment comença al bressol, quan neix en una casa pobríssima en què hi ha massa boques per alimentar. En sobra una, la d'ella, per això l'envien quan és petita a casa d'una tia que viu lluny en un trasplantament sense anestèsia. La Conxa calla, du el pes d'una resignació secular, la dels que lluiten per la vida des del primer alè fins a l'últim. A *Pedra de tartera* tothom s'afanya per sobreviure amb penes i molts treballs. L'estretor de les famílies és crònica i extrema. Les dificultats per tirar endavant la casa, la terra i el bestiar s'arrossegueuen de generació en generació; el silenci, l'adolorida mansuetud i la il·limitada capacitat de sacrifici de la Conxa, també. Mentre llegia la novel·la pensava en les generacions actuals que coneixen el benestar i s'aclaparen per foteses, que es rebel·len per criaturades, que es deprimeixen per no res i desconeixen l'abnegació. Però, dit en femení, em pregunto per les Conxes d'avui, quantes dones sacrificades i baquetejades són encara pedres de tartera. Existeixen, sí, però cada vegada són menys submises i menys callades. I continuen sent, com la Conxa, els puntals de les famílies.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Ara torno

Seriosament

Pep Riera

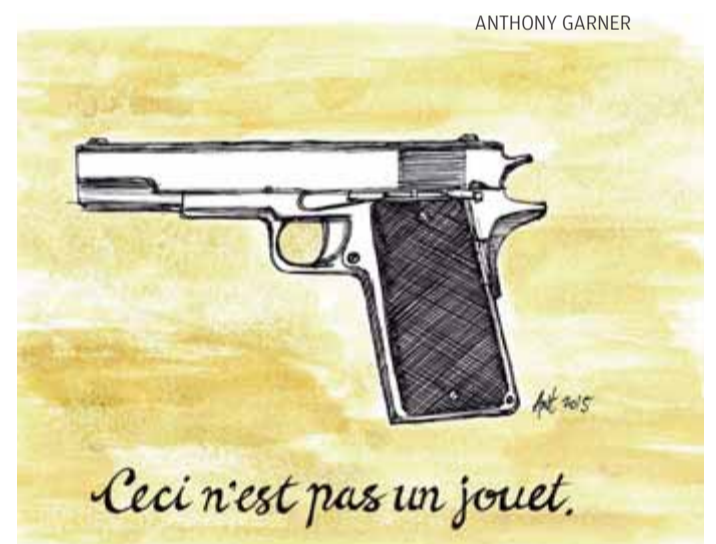

"Que la vida iba en serio / uno lo empieza a comprender más tarde -como todos los jóvenes, / yo había venido a llevarme la vida por delante", deia Gil de Biedma al poema *No volveré a ser joven*. Quan és la vida la que t'atropella te n'adones, que la vida va seriosament. Cada persona, cada generació, té algun moment en què ho compren. I no sol ser agradable. En l'aspecte col·lectiu, això ha passat amb els recents fets tràgics de París. Ens hem sentit vulnerables (altra vegada), ens hem adonat (alguns, altra vegada) que no, que abans *"envejecer, morir, eran tan sólo las dimensiones del teatro"* i que ara és el centre de l'escenari.

I què hem de fer, quan això passa? Reaccionar ràpi-

dament o reaccionar bé? Millor, bé. I si pot ser, amb rapidesa, també. Individualment i col·lectivament. Es pot comprendre, tot i no estar-hi d'acord, que el govern francès decideixi enviar els seus avions a bombardejar posicions d'Estat Islàmic. És per necessitat d'escenificar una reacció ràpida i contundent. Llàstima que, per exemple, no hi hagi hagut de França ni de tota la Unió Europea la mateixa reacció ràpida i contundent quan el que entrava per les fronteres no era la mort, sinó els refugiats i els immigrants que també en fugen. Volen que compreguem l'estat de guerra d'ara, però que no els tinguem en compte les incoherències en estat de pau. Per si de cas, intentem mantenir el criteri per pensar per nosaltres mateixos i perquè no pensin per nosaltres.

A mi, per exemple, no m'han de convèncer que això és una guerra. És la guer-

ra, ens diuen. Però no hi ha una guerra. Hi ha moltes guerres. Algunes són una mentida colossal, com la que es va fer per reaccionar als atemptats de l'11 de setembre de 2001. Fins i tot hi ha guerres que s'hi pot estar a favor de fer-les estant en contra genèricament de les guerres. Com és el cas de la d'ara amb Estat Islàmic. Aquesta no hi ha cap altra manera que fer-la. Fer-la bé, coordinadament, sobre el terreny i fins a l'anihilació de l'enemic. Potser mai com ara l'enemic no estava tan

identificat i tan localitzat sobre el territori que han conquerit amb el terror. No hi ha diàleg possible. No hi ha negociació possible. I no hi ha bonisme possible. Però s'ha de fer bé.

Perdre la innocència, entrar a l'edat adulta, com ens deia Gil de Biedma en un altre sentit, és assumir la complexitat de la realitat i fer-hi front. Perquè la vida va seriosament. Hi podem estar d'acord, amb l'única condició que no ens enganyn (més). No tornarem a ser joves.